

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՍԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստով

— Մանկավարժության և հոգեբանության _____
ամբիոնի անվանումը
Ամբիոնի վարիչ Լիլիթ Բաղդասարյան Գագիկի
Արձանագրություն №_18—
«_08_» _մայիս_ 2024 թ.

ԱՀ/Բ-189 Սպորտային մանկավարժություն ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասից դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԵԹՈՒԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասից, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ և
ՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐ

/դասից, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Մանկավարժության և հոգեբանության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձեռք՝

հեռակա _____

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

4-րդ կ. 8-րդ կիսամյակ

Դասախոս՝

Անահիտ Հովհաննիսյան Վաշագանի

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե՝

Hovhannisyan_58@mail.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	5
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	8
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	9
7.	Ուսումնական աշխատանքների տեսակները	9
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	10
9.	Ուսումնառության մեթոդները	11
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	11
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	13
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	14
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	19
12.3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	00
12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	23
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	25
14.	Գնահատում.....	25
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	26
14.2.	Հարցաշար.....	26
14.3.	Գնահատման չափանիշներ.....	30
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	32

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Սպորտային մանկավարժություն» դասընթացը կարևորվում է «Ֆիզիկական կուլտուրա և սպորտ» մասնագիտության բնագավառում՝ մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 011401.09.6 **ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ և ՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐ** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում։ Բարձրագույն մանկավարժական կրթության մասնագետների պատրաստության համակարգում կարևոր նշանակություն է ստանում ժամանակակից մանկավարժական գիտելիքների տիրապետման և գործնական կարողությունների ձևավորմանը նպատակառուղյած ուսուցման գործընթացը։ Հատկապես, եթե այն կապված է աճող սերնդի և ազգաբնակչության առողջության, ինչպես նաև մարզիկների պատրաստության ողջ գործընթացի հետ։ Հասարակական հարաբերությունների փոփոխման արդի փուլում առավել անհրաժեշտ է դառնում նորովի պարզաբանել մանկավարժական գիտության կառուցվածքը, առարկան, օբյեկտը, մշտական և ժամանակավոր խնդիրները, ուսուցման, դաստիարակության և կրթության բովանդակությունը, օրինաչափությունները, հայեցակարգերը։

«Սպորտային մանկավարժություն»— ծրագրային բաժնում պարզաբանվում են առարկայի ձևավորման, գիտահետազոտական մեթոդների հարցերը, հիմնական հասկացությունները, ներկայացվում են ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտային գործունեության դաստիարակության համակարգը։ Հատուկ ուշադրություն է դարձվում ֆիզիկական դաստիարակության և մարզական գործունեության գործընթացներում բարոյական դաստիարակության հարցերին։ Ներկայացված են ընտանեկան ֆիզիկական դաստիարակության առանձնահատկությունները, առողջ ապրելակերպի բաղադրիչները, մանկավարժական հաղորդակցման գործառույթներն ու առանձնահատկությունները, սպորտային թիմի դաստիարակչական հնարավորությունները, ձևավորման փուլերը, թիմում առաջացող կոնֆլիկտները և դրանց լուծման մանկավարժական ուղիները։

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝ Բացահայտել սպորտային մանկավարժական օրինաչափությունները, սպորտի մասնագետներին գինել այն գիտելիքներով որոնք

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

անհրաժեշտ են սպորտի պարապմունքներին մանկավարժահոգեբանական խնդիրներ լուծելու համար:

- ուսանողներին փոխանցել զիտելիքներ սաների և մարզիկների սպորտային մանկավարժահոգեբանական օրինաչափությունների գարգացման վերաբերյալ:
- ձևավորել հմտություններ և կարողություններ ուսանողների մոտ մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական դիտողականության, սպորտային մանկավարժական վարպետության հաղորդակցման մշակույթի վերաբերյալ:
- ուսանողների կողմից ձեռք բերել համեմատելու և վերլուծելու ունակություն սաների և մարզիկների տարիքային և անհատական գարգացման չափանիշների վերաբերյալ:
- ձևավորել ուսանողների հետազոտական շրջանակներում մասնագիտական տարբեր իրավիճակներում վերլուծելու կարողությունները:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Հաղորդել զիտելիքներ սպորտային մանկավարժահոգեբանական վարպետության տեսական հիմքերի վերաբերյալ,
- բարելավել ֆիզիկական գարգացման և ֆիզիկական պատրաստվածության ամրողական անձի ձևավորումը,
- Ներկայացնել սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները:
- Ներկայացել մարզիչի և մարզիկի հաղորդակցման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ՝ ձեռքբերված տեսական զիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել սաների և մարզիկների բարձր նվաճումներ ապահովող սպորտային մանկավարժահոգեբանական որակների հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել սաների և մարզիկների տարիքային և անհատական այն առանձնահատկությունները շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման շնորհիվ, որոնք կապահովեն

բարձր նվաճումների ձեռք բերումը:

- Բարձրացնել սաների հոգեբանական պատրաստվածություն-ը

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները,
կարողությունները և հմտությունները ապահովում են հետևյալ դասընթացները՝
«Ընդհանուր մանկավարժություն», «Ընդհանուր հոգեբանություն», «Տարիքային
ֆիզիոլոգիա», «Ֆիզիկական դաստիարակության դասավանդման մեթոդիկան
դպրոցում», «Տարիքային մանկավարժություն և հոգեբանություն» դասընթացին
մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների
մանկավարժահոգեբանական և մասնագիտական գիտելիքների,
մասնագիտական հմտությունների առկայությունը:

Սպորտային մանկավարժության հիմք են հանդիսանում.

- Բնություն և հասարակական գարգացման ընդհանուր օրինաչափություններն ուսումնասիրող գիտությունները՝ փիլիսոփայություն, պատմություն, էթիկա և այլն:
- ՈՒսուցման, դաստիարակության և գարգացման օրինաչափություններն ուսումնասիրող գիտություններ՝ *մանկավարժություն, հոգեբանություն, մարդաբանություն*
- Մարդու գարգացման և ձևավորման կենսաբանական օրինաչափություններն ուսումնասիրող գիտություններ՝ կենսաբանություն, անատոմիա, գենետիկա, ֆիզիոլոգիա, բիոքիմիա և այլն:
- Ինքնուրույն գիտաժուղ հանդիսացող դասընթացներ՝ որպես ուսումնասիրման օբյեկտ ընտրել են սպորտի խնդիրները՝ ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պատմություն, սպորտի հոգեբանություն և այլն:

3. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունքները

«Սպորտային մանկավարժություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ԻՄԱՆԱ.

- Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության տեսակները,
  - ուսուցման և դաստիարակության գործընթացի, ֆիզիկական կուլտուրայի ուսուցչի և մարզիչ մանկավարժական վարպետության հետ կապված համապատասխան գիտելիքները և գործնական կարողությունները,
  - Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները
  - Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում,
  - Սպորտի մանկավարժի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը,
  - անձի ձևավորման, նրա ազատության, կյանքի ապահովման պատասխանատվության պայմանները,
  - Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկան
  - անհատ մարդուն և մարդկանց խմբերի կազմակերպման և կառավարման հոգեբանամանկավարժական միջոցները, մեթոդներն ու ձևերը,
  - բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության սկզբունքներն ու մեթոդները:
- ԿԱՐՈՂԱՆԱ.**

- ձեռք բերած տեսական գիտելիքները՝ խոսքի տիրապետման և հաղորդակցման մշակույթը կիրառել գործնականում,
- համեմատել բարձրագույն նվաճումների սպորտի պարապմունքների կառուցման և անցկացման տարբերությունը մասայական սպորտի համեմատությամբ,
- սպորտային դաստիարակության ոլորտում որոշել ընդհանուր և կոնկրետ նպատակներն ու խնդիրները,
- որոշել և փաստարկված ներկայացնել անձնական վերաբերմունքը մանկավարժության բանավեճային խնդիրներին, կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

ՏԻՐԱՊԵՏԻ.

- ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի հաջողությունների ոլորտում ինֆորմացիայի հավաքման, ընդհանրացման, և օգտագործման մեթոդներին և միջոցներին,

- բազմամշակութային միջավայրի պայմաններում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում գործունեության սուբյեկտների հետ շփումներ հաստատելու և փոխգործունեություն ապահովելու ձևերին, հետազոտության մեթոդներին:
- ավանդական և ոչավանդական միջոցների, մանկավարժական դաստիարակչական մեթոդներին:
- Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությանը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
- Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիկների մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ2 կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ6 առաջնորդի հատկություններ,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

ՀԳԿ10 նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,

ՀԳԿ11 որակի կարևորության գիտակցում,

ՀԳԿ12 հաջողության ձգում:

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ7 ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

Սպորտային մանկավարժի մասնագիտական իրավասությունները՝ կոմպետենցիաներն են.

- սպորտային կարողությունների և հմտությունների գումարի տիրապետումը՝ որպես մանկավաժական գիտակցության, որոշակի արժեքների, իդեալների կրողի,
- Մանկավարժական գործունեությունը, մարզիչի գործունեությունը, ռեկրեացիոն գործունեությունը,
- Կազմակերպչական կառավարչական գործունեությունը,
- Գիտա-հետազոտական գործունեությունը,
- Մշակութային լուսավորչական գործունեությունը:

4. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների².

«Սպորտային մանկավարժություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքները և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել կրթական հաստատություններում որպես՝ 1. ֆիզիկական կուլտուրայի մանկավարժ, 2. ֆիտնեսի խորհրդատու, 3. ընտրված սպորտաձևի մարզիչ, 4. ֆիզիկական դաստիարակության ուսուցիչ, 5. բուհ-ում սպորտային և տեսական առարկաների դասավանդող, 6. շարժողական ապարատի վերականգնող, 7. ռեկրեացիա իրականացնող, 8. առողջ ապրելակերպ տարածող, 9. սպասարկման և սուրբիզմի ոլորտների մասնագետ, 10. գիտահետազոտական աշխատանքներ իրականացնող, 11. մասնագիտական գործունեության ընթացքում կատարողական վարպետության մարզիչ, 12. սպորտի

² Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

բնագավառի լարորատորիաներում գիտահետազոտական աշխատանքներ իրականացնող, 13. ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և պրոֆեսիոնալ սպորտի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարող:

5. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տևականությունը, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		3 կրեդիտ/90 ժամ

Աշխատանքի տևակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		8
Գործնական աշխատանք		-
Սեմինար պարապմունք		6
Լաբորատոր աշխատանք		-
Ինքնուրույն աշխատանք		74
Ընդամենք		90
Ստուգման ձևը ստուգարք		ստուգարք

6. Ուսումնական աշխատանքների տևակները³.

- Դասախոսությունը դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ձանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացարանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը

³ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացներ կատարել:

ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական դեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական դեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁴:

- **Ուժեքատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի եռթյունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Վեր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձեերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման սատիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցագրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ գրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

7. Դասավանդման **մեթոդներներն են**⁵ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, **թեմատիկ սեմինար**, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասարնթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

8. Ուսումնառության մեթոդներն են⁶՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

9. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁷.

h/h Մուլտիպլ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանք ի ժամաքանակ կն ըստ տեսակների		
		աթետականություն	ժուղկարգություն	ուսման ժամանակ
1.	«Ֆիզիկական կուլտուրա և սպորտի մանկավարժություն»-ը որպես գիտառատումնական դասընթաց. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները, հիմնական հասկացությունները	1	0,5	
2.	Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոնալիզմը: Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:	1	0,5	
3.	Սպորտում դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը	1	0,5	
4.	Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը	1	0,5	
5.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը:	1	0,5	

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացներ կատարել:

⁷ Նման է օրացուցային պլանին

6.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրազործումը անձի ձևավորուման հարցում:	1	0,5	
7.	Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում: Վերբալ և ոչվորային հաղորդակցում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը:	0,5	0,5	
8.	Հոգեկան վիճակների ինքնակարգավորում: Հոգեկանի ինքնակարգավորման կարողության տիրապետում: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը	0,5	0,5	
9.	Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը	0,5		
10	Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը, կառուցվածքը՝ մանկավարժական ներգործությունն իրականացնող մանկավարժական տեխնիկան.	0,5		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ 14 ժամ		8	6	

10. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h / h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие, Екатеринбург, Издательство Уральского университета,	2014,3 50 с.
2	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев,	1986. 185 с.
3	Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа,	2000, 320 с.
4	Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.;	1989.— 302 с.

	Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение,	
5 ·	В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест,	1999, 376с.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1 ·	Բարյայան Հ.Ա. Դպրոցականների զեղագիտական դաստիարակությունը ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացում	1987,1 50 էջ
2 ·	Դերկաչ А©, Исаев А© Педагогическое мастерство тренера.- ФиС,	1981,1 80 с.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ) / Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1 ·	Էլեկտրոնային գրադարան, կարինետ, Մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոն, անձնական էլեկտրոնային գրադարան	
2 ·		

11. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

11.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամ արա- նակ	Գրականություն ⁸
1.	«Ֆիզիկական կուլտուրա և սպորտի մանկավարժությ ուն»-ը որպես գիտառությունակ ան դասընթաց. օրիենտը, առարկան խնդիրները Ֆիզիկական կուլտուրայի սպորտի	Սպորտային մանկավարժության հիմքը Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները: Բարձրագույն նվաճումների սպորտի պարապմունքների կառուցման և անցկացման տարրերությունը մասայական սպորտի համեմատությամբ : <u>Հոգեբանական պատրաստվածության էությունը</u> <u>Դաստիարակությունը</u> մանկավարժական իմաստով: <u>ՈՒսուցում-ը</u> սպորտային դասընթացների գործընթացում: <u>Զարգացում-ը</u> բարձրագույն դպրոցի	0,5	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие, 2014 Тер-Ованесян А.А., Тер- Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986

⁸ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	մանկավարժության մեջ դիտարկվում է որպես ուսումնական դասընթացների միջոցով ուսանողների մտավոր և ֆիզիկական գործունեության կատարելագործման նպատակավաց, պլանավոված անընդմեջ գործընթաց:		
2.	Մարզիչի մասնագիտ ական-մանկավարժ ական գործունեությունը յունը Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:	Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները: Մարզիչի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը: Ուսումնադաստիքական գործունեության իրականացման փուլերը Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոնալությունը: Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները Սպորտի մանկավարժի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը Ուսումնադաստիքական գործունեության փուլերը ուսումնադաստիքական գործունեության փուլերը: Պրոֆեսիոնալությունը: 1. Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և շափորոշիչները: Դաստիքարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: 4. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիքարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:	0,5 1. Сидоров А.А., Иванюженков Б.В., Карелин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов ,М. :Дрофа,2000 ,320с. Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие, 2014: В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест,1999, 376с.
3.	Դաստիքակության և սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիքակության մեջ:	2 Սպորտային դաստիքակության մեթոդների կրնցեացիան: Համոզման, Վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիքակության մեջ: Զննականության մեթոդի ապահովումը սպորտային մանկավարժության գործընթացում Ինքնադաստիքարակության առանձնահատկությունները սպորտում: Ինքնադաստիքարակությունն ապահովությունը պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը, ինքնավերահսկումը:	0,5 Տեր-Օվանեսյան А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев,1986 В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с
4.	.դաստիքակող ուսուցումը դիդակտիկական տեսանկյունից 1. Դաստիքակող ուսուցումը սպորտային մանկավարժությ	Դաստիքակող ուսուցուման էությունը, հուզակամային արժեքների վերաբերմունքի ձևավորում: Սաների բարոյական հասունության խրախուսման համակարգը: Դաստիքակող ուսուցման փուլերը Ուսուցանող, զարգացնող և ձևավորող դաստիքական գործառույթների իրական փոխկապակցվածությունը:	0,5 Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010.В.Г. Крысько

	ան գործընթացում:		Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с.	
5.	Մարզիչի դաստիարակչական ան գործունեության համակարգը 1.Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը	Մարզիչի դաստիարակչական գործունեությունը ուսումնական վարժանքների, պարապմունքների ժամանակ:Բարոյական վարքագի ձևավորման փուլերը: Բարոյական վարքագի զարգացման մակարդակներն ՀԱՏ Կ. ԿՈՂԵՐԳԻ:	0,5	В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с. Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010
6.	Թ.6 Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապ- մունքներում կո- լեկտիվ փոխհա- րաբերություններ ի յուրօրինակությունը Անձի դաստիարակությունը մը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային կոլեկտիվներում:	Մարզիկների բարոյական որակների ձևավորումը սպորտային պարապմունքների գործընթացում <u>Պարտրի և պատասխանատվության զգացում</u> . հասարակական աշխատնքը կոլեկտիվում՝ հասարակական պարտականությունների կատարում՝ ավագի պաշտոն, դասարանի մաքրում, թիմի ավագի ստանձնում, մարզիկների մասնակցությունը համարադրային և այլ մրցույթներին: Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները: Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիկի փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ: Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում:	0,5	2. Сидоров А.А.,Иванюженк ов Б.В.,Карелин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа, 2000,320с. В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с.
7.	Ֆիզիկական կոլ- տուրայի և սպոր- տի պարապմունք- ներին համապի- մուտեցման խնդիրների իրազգրծումը անձի ձևավոր- ուման հարցում: 1.Դաստիար ակության խնդիրների իրազգրծմա- ն յուրօրինակ ությունը	Սովորողների կարգապահության ձևավորումը:Դասի ճիշտ կազմակերպումը՝ հուզական կողմի և նպատակադրման ապահովումը, ուսուցչի կողմից հստակ պահանջներ որոշելը,սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ երառելը, 2.սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ որոշ նախաձեռնություն տրամադրելը,դարտադասարանային սպորտային աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում, արտադասարանային սպորտային աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում,2.Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:	0,5	Сидоров А.А.,Иванюжен ков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогик а спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа ,, 2000,320с.

8.	<p>Ուսուցման տեխնոլոգի ան սպորտում Վերաբ և ոչտոքային հաղորդակց ում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում Մարզիչ մանկավարժակա ն տեխնիկայի տարրերը</p>	<p>✓ <<Ուսուցման տեխնոլոգիա>>, <<Ուսուցման մեթոդիկա>> հասկացությունների էությունը Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը Խոսքի և հաղորդակցման տեխնիկան և մշակույթը 1.սպորտային տերմինաբանության հակիրճ շարադրում 2.հրահանգների հստակ տրման հմտությունների տիրապետում 3.վարժությունները պարզ և կերպարային բացատրելու կարողություն 4.մանկավարժական տակտ, էթիկետ հաղորդակցման ժամանակ և վարքում 5.մատչելի բացատրել վերբալ և ոչտոքային հաղորդակցման խնդիրները, 6.ցուցադրել վարժությունները, գործողությունները, առանձին էլեմենտները, 7. օգտագործել դատավորների հրահանգները, ժեստերը և այլն, 8.պարապմունքներին դիմախաղի և մնջախաղի օգնությամբ արդյունավետ իրականացնել հաղորդակցումը սաների հետ: Խոսքային հաղորդակցման հմտությունների ձևավորմանը վերաբերող միջոցառումներ. 1.առաջարկել հաղորդակցման ուսուցանող վարժություններ՝ կարողություններ ձեռք բերելու նպատակով, 2.վարժությունները խմբերով կատարելու առավելությունը, 3.Խաղային իրավիճակների մոդելավորում, 4.Տարբեր թրեյնինգների անցկացում, Մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը.խոսքի տեխնիկան՝ ձայնը, շնչառությունը, առողանությունը, երանգավորումը, հուզականությունը, • դիմախաղային տեխնիկան,• մնջախաղային տեխնիկան՝ արտաքին տեսք, ժեստ, հայացք,• հոգեկան գործունեության ինքնակարգավորում՝ ինքնավերահսկողություն, սուկունություն:</p>	0,5	<p>СидоровА.А .Иванюжен ков Б.В.,Карели н А.А.,Педаго гика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Др офа, 2000,320с. Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведенний/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с. Сидоров А.А.,Ива- ниченков,Б.В.,К арелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа, 2000,320с.</p>
9.	<p>Հոգեկան վիճակների ինքնակարգ ավորում: Հոգեկանի ինքնակարգ ավորման կարողությա ն և տիրապետու մ Մարզիկների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները</p>	<p>✓ ՕՄԵփական հոգեկան և հոգեբանական վիճակի կառավարման կարողության Հոգեկանի ինքնակարգավորման կարողության տիրապետում. ➤ իրականացվում է հատուկ մեթոդիկաների, ինքնազգացնողության կարգավորման տեխնիկայի (առատորթենինգ, ռելակսացիա, դիմախաղի մկանների տոնուսի վերահսկողության, խոսքի և շարժումների վերահսկողության և շնչառության կարգավորման միջոցով),յուրացման միջոցով: Պարապմունքների ժամանակ կազմել հոգեկան պրոցեսների ինքնակարգավորման ծրագրեր «Ես վստահ եմ իմ ուժերի վրա», «Ես հանգիստ եմ» և այլն, ➤ թրեյնինգ-վարժություններ հուզական և կամային վիճակները և որակները կարգավորելու նպատակով,</p>	0,5	<p>0 Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведенний/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с.</p>

	Մարզիչի մանկավարժակա ն տեխնիկայի կարողություններ ի ձևավորումը	<p>➢ ոսկրա-մկանային տոնուսի կառավարման վարժություններ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Մարզիկների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիկների մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին 		
10.	<p>Մարզիկների ինքնուրույնությա ն դաստիարակությ ունը սպորտային պարապմունքներ ին Մարզիկների ինքնադաստիար ակության առանձնահատկո ւթյունները սպորտում</p> <p>Մարզիչի մանկավարժ ական գործունեութ յան համակարգը Մանկավարժակ ան վարպետության նշանակությունը սպորտի մանկավարժի համար:</p> <p>Մարզիչի մանկավարժ ական գործունեութ յանը</p>	<p>Ինքնուրույնության էլուրյունը.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ինքնուրույնության զարգացման փուլերը և մակարդակները. • Սպորտային պարապմունքներին սովորողների ինքնուրույնության դրսորման ձևերը. Մարզիկների ինքնուրույնության դրսորման ձևերը սպորտային արտադրասարանային աշխատանքներում : <p>Վ.Դ.Ուշինսկու առաջարկած ինքնադաստիարակության պլանը. Ինքնադաստիարակության նպատակը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինքնադաստիարակության մեթոդները և հնարները, Ինքնադաստիարակության միջոցները. 	0,5	<p>Сидоров А.А.,Иваню женков Б.В.,Карели н А.А.,Педаго гика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дր офа, 2000,320с.</p>
	<p>Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը • Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը <p>Մանկավարժական վարպետության նշանակությունը սպորտի մանկավարժի համար: Ըստ Ա.Ա.Մակարենկոյի, մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը՝ մանկավարժական ներգործությունն իրականացնող մանկավարժական տեխնիկան.</p> <p>ոչ խոսքային երեք խմբեր.1.՝ դադարը խոսքի ժամանակ, լրությունը, 2.՝ դիմախաղը, մնջախաղը, դիրքը,3.՝ հեռավորությունը:</p> <p>Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը. մորերն ու հույզերն արտահայտելու ձայնի դրվածքը,</p> <ul style="list-style-type: none"> • այս կամ այն գործողությունների կամ իրավիճակ ցուց տալու <p>Ճիշտ և տեղին ռեակցիա դիմախաղի և մնջախաղի օգտագործում</p> <ul style="list-style-type: none"> • նպատակահարմար սահմաններում արտահայտել զայրույթ, • վրդովմունք, ուրախություն, սեր, երեխային «նայելու», նրա մեջ • տեղի ունեցող պրոցեսները տեսնելու 	0,5	<p>0, Сидоров А.А.,Иванюжен ков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогик а спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа ,, 2000,320с.</p> <p>Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с. Բարայան Հ. Ա. Դպրոցականներ ի գեղագիտական</p>	

	բժական տեխնիկա» հասկացությ ան երկու խումբ բաղադրամ ասերը:	կարողություն: «Մանկավարժական տեխնիկա» հասկացության Երկու խումբ բաղադրամասերը: 1-ին.խ.- մանկավարժի սեփական վարքի կառավարում . տիրապետել սեփական օրգանիզմին՝ դիմախաղ, մնչախաղ, • հույզերը, տրամադրությունը կառավարելու կարողություն՝ ավելորդ հոգեկան լարվածությունը հանելու, ստեղծագործական ինքնազգացողությունը ստեղծելու կարողություն, • սոցիալ-պերցեպտիվ ընդունակությունների առկայություն՝ ուշադրության, երևակայության, գննողականության զարգացում, • խոսքի տեխնիկայի՝ շնչառության, ձայնի դրվագի, առողանության, խոսքի տեմպի առկայություն, 2-րդ խ.անձի ազդեցությունը կողեւտիվի վրա: Ուսուցման և դաստիարակության գործընթացների տեխնոլոգիական կողմի բացահայտումը • դիդակտիկական, կազմակերպչական, կառուցողական, հաղորդակցական կարողությունները, • պահանջներին առաջադրվող տեխնոլոգիական հնարները, մանկավարժական հաղորդակցման կառավարումը, ստեղծագործական կողեւտիվ գործերի կազմակերպումը:		դաստիարակությունը յունկը ֆիզիկական դաստիարակությունը յան գործընթացում Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с.
--	---	---	--	--

11.2. Սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամ ա- քանա- կ	Մունի- քանա- կ	Գրականությ ուն ⁹
1.	«Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտառուսումնական դասընթաց. օբյեկտը առարկան և խնդիրները:	Սպորտի մանկավարժության գիտական հիմունքները և աղյուրները: Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության առաջացումը և օբյեկտիվ պահանջներն արդի պայմաններում: Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ: Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները	0,5	Քնն արկ ում կլոր սեղ ան	Сидоров А.А., Иваню женков Б.В., Карели н А.А., Педаго гика спорта, Учебник для студентов вузов, М.:Др офа, 2000, 32 0с.
2.	Մարզիչի մասնագիտական-	Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները: Մարզիչի	0,5	Մու ազր	Ямалетдинов а Г.А.

⁹ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	մանկավարժական գործունեությունը	գործունեության տարրերը դաստիարակչական մարզիչ մանկավարժական իրականացման փուլերը: Մարզիչ գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոնալիզմը:	ֆունկցիոնալ Ուսումնա- դաստիարակչական գործընթացում մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը: Մարզիչ գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոնալիզմը:	nh, ման կավ արժ ակա ն իրա վիճ ակն երի քնն արկ ում	Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010	
3.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:	Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և շափորոշիչները:		1	Կյոր սեղ ան	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
4.	Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ: Ինքնադաստիարակության ան առանձնահատկությունները սպորտում	Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան: Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնարձնադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ: Ինքնադաստիարակությունն ապահովող՝ պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը, ինքնավերահսկումը: 2. Դաստիարակող ուսուցումը սպորտային մանկավարժության գործընթացում:		0,5	Բան ավո ր ներկ այա ցում	В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с.
5.	Թեսա 5. Մարզիչ դաստիարակչական գործունեության համակարգը	Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրազործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ: Սպորտիայն մանկավարժի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում:		0,5	Գոր ծար ար իսաղ	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010

6.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերություններ ի յուրօրինակությունը:	Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական սպորտային կոլեկտիվներում: Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտայի պարապմունքներում: Սպորտային կոլեկտիվներուն պատակաղորման գործընթաց առանձնահատկությունները: Խմբում սոցիալական և սպորտայի հարմարման խնդիրները: Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզի փոխգործունեությունը սպորտայի խմբերի լիդերների և թիմերի հետ:	1	Կլոր սեղ ան	Ямалетдинов ա. Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010
7.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համարի մոտեցման խնդիրների իրազործումը անձի ձևավորուման հարցում:	Դաստիարակության խնդիրների իրազործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: 1. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում: 2. Դաստիարակության խնդիրների իրազործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: Սովորողների կարգապահության ձևավորումը:Դասի ճիշտ կազմակերպումը՝ հուգական կողմի և նպատակաղորման ապահովումը, ուսուցչի կողմից հստակ պահանջներ որոշելը,սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ ներառնելը,2.սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ որոշ նախաձեռնություն տրամադրելը,արտադասարանային սպորտային աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում, արտադասարանային սպորտային աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում:	0,5	Ման կավ արձ ակա ն իրա վիճա ակն երի վերլ ուծո ւթյու ն	Основы педагогическ ого мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведенний/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А.— Зязюна.— М.: Просвещение , 1989.— 302 с. Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010
8.	Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում:Վերքալ և	1.սպորտային տերմինաբանության հակիմ շարադրում 2.հրահանգների հստակ տրման	0,5	Գոր ծնա կան	Основы педагогическ ого

	ոչխոսքային հաղորդակցում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը: Խոսքի և հաղորդակցման տեխնիկան և մշակույթը	հմտությունների տիրապետում 3.վարժությունները պարզ և կերպարային բացատրելու կարողություն 4.մանկավարժական տակտ, էթիկետ հաղորդակցման ժամանակ և վարքում 5.մատչելի բացատրել վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցման խնդիրները, 6.ցուցադրել վարժությունները, գործողությունները, առանձին էլեմենտները, 7. օգտագործել դատավորների հրահանգները, ժեստերը և այլն, 8. պարապմունքներին դիմախսադի և մնջախսադի օգնությամբ արդյունավետ իրականացնել հաղորդակցումը սաների հետ:Խոսքային հաղորդակցման հմտությունների ձևավորմանը վերաբերող միջոցառումներ. Մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը.		խաղ	мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. зведенный/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение , 1989.— 302 с
9.	Հոգեկան վիճակների ինքնակարգավորում: Հոգեկանի ինքնակարգավորման կարողության տիրապետում: Մարզիկների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը	Կիրառել հատուկ մեթոդիկաներ, ինքնազգացողության կարգավորման տեխնիկայի յուրացման միջոցով: Պարապմունքների ժամանակ կազմել հոգեկան պրոցեսների ինքնակարգավորման ծրագրեր՝ «Ես վստահ եմ իմ ուժերի վրա», «Ես հանգիստ եմ» և այլն, թրեյնինգ-վարժություններ հուզական և կամային վիճակները և որակները կարգավորելու նպատակով, ոսկրամկանային տոնուսի կառավարման վարժություններ: Մարզիկների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիկների մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին:	0,5	Խմբ ային աշխատ անք	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010
10.	Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը Մանկավարժական վարպետության նշանակությունը սպորտի մանկավարժի համար:	«Մանկավարժական տեխնիկա» հասկացության բաղադրամասերը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ:Հոգեկանի գործունեության ինքնակարգավորումը ոչ խոսքային խմբերը. Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը.	0,5	Խմբ ային աշխատ անք	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010

		մանկավարժական կառուցվածքը	վարպետության			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ			8	6	

11.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխա տանք ի տեսա կը ¹⁰	Ներկա յացմա ն ժամկե տները	Սոուզմ ան ձեր	Գրականու թյուն ¹¹
1.	Ֆիզիկական և սպորտային գործունեության դաստիարակչական ներուժը:	Դաստիարակչական հնարավորություններն ու դրանց իրականացումը ֆիզիկական կուլտուրայում, մասայական սպորտում,	Ուժեր ատ	հոկտե մբեր	Բանավո ր ներկայա ցում	Ямалетдино ва Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 201 0
2.	Մարզիկների դաստիարակ վածության մակարդակի ախտորոշում ը և մանկավարժ ական աշխատանքի պլանավորմա ն պահանջները նրանց հետ:	Մարզիկների դաստիարակվածության մակարդակի ախտորոշման մեթոդիկաների, թեստերի ներկայացում՝ ըստ մարզիկների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունների	Կոնկր ետ իրավի ճակնե րի վերլու ծությո ւն	հոկտե մբեր	Կլոր սեղան	Տեր- Օվանեսյան Ա.Ա., Տեր- Օվանեսյան Ի.Ա. Педагогика спорта. - Киев, 1986.
3.	Ֆիզիկական և սպորտային գործունեության դաստիարակչական ներուժը	բազային սպորտում, բարձրագույն նվաճումների սպորտում,	Կոնկր ետ իրավի ճակնե րի վերլու ծությո ւն	հոկտե մբեր	Ուժերա տ	Տեր- Օվանեսյան Ա.Ա., Տեր- Օվանեսյան Ի.Ա. Педагогика спорта. - Киев, 1986.

¹⁰ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹¹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները	վերականգնողական պարապմունքների, հաշմանդամների, սահմանափակ կարողությունների սպորտում:	Կլոր սեղան	հոկտեմբեր	Կլոր սեղան Անձնական հետազոտության ներկայացում	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
5.	Սպորտային մանկավարժի մանկավարժ ական փոխգործունե ության յուրօրինակությունը թյունը սահմանափա կ հնարավորութ յուններվ երեխաների հետ:	Սպորտային մանկավարժի մանկավարժական փոխգործունեության յուրօրինակությունը ԿԱՊԿՈՒ երեխաների առանձնահատկությունների հաշվառմամբ	Ռեֆեր ատ	հոկտեմբեր	Բանավոր Ելույթ	Сидоров А.А., Иван Юженков Б.В., Карел ин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с
6.	Սոցիալական տարբեր կարգավիճակ ունեցող երեխաների հետ Փիզկուլտ- սպորտային աշխատանքի յուրօրինակությունը	Սոցիալական տարբեր կարգավիճակ ունեցող երեխաների հետ ֆիզկուլտ- սպորտային աշխատանքի յուրօրինակությունը մանկատան, հասուկ դպրոցի երեխաների հետ և այլն):	Կլոր սեղան	հոկտեմբեր	քննարկում	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986.
7.	Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես այլնտրանք սոցիալապես անբարենպաստ գործուներին:	Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես այլնտրանք սոցիալապես անբարենպաստ գործուներին՝ ընտանեկան բնություն, սոցիալական բարձիթողություն և այլն	Ռեֆերատ	նոյեմբեր	Քննարկում, մանկավարժական իրավիճակի վերլուծություն:	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010

8.	Էթնոմշակութային բաղադրիչից հաշվառումը երեխաների դաստիարակ ուժյան հարցում:	Ազգային արժեքների արժևորումն հայկական ընտանիքում, ազգեցությունը երեխայի դաստիարակության, աշխահրայացքի վրա:	Հետազոտում	նոյեմբեր	Ինքնուրուն ուսումնափրայուն և ներկայացում:	Сидоров А.А., Иван Юженков Б.В., Карел ин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с
9.	Սպորտի դիրակտիկայում ուսուցման անձնակողմնորոշիչ հարցույցը	Ժամանակակից դասավանդման մեթոդներին, ձևերին, մոտեցումներին ներկայացվող պահանջները	Ուժերատ	նոյեմբեր	Բանավոր ներկայացում	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
10.	Օլիմպիական կրթության գաղափարի իրազործումը ֆիզիկական կրթության ընդհանուր ոչմասնագիտական համակարգում:	Օլիմպիական կրթության գաղափարի իրազործումը ֆիզիկական կրթության ընդհանուր ոչմասնագիտական համակարգում:	Ուժերատ	նոյեմբեր	քննարկում	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986.
11.	Սպորտաձևի յուրահատկության հաշվառումը սպորտային դիրակտիկայի ում մեթոդական տարրեր հնարների օգտագործման ժամանակ:	Սպորտաձևի յուրահատկության հաշվառումը սպորտային դիրակտիկայում՝ մեթոդական տարրեր հնարների օգտագործումը	Ուժերատ	նոյեմբեր	Բանավոր ներկայացում	Сидоров А.А., Иван Юженков Б.В., Карел ин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с

12.	Մարդաբանական գործունեությունը սպորտի վետերանների հետ	Սպորտի վետերանների հետ մարդաբանական գործունեության առանձնահատկույունները	Ռեֆերատ	նոյեմբեր	Բանավոր ներկայացում	Сидоров А.А., Иван Юженков Б.В., Кarel ин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с.
-----	--	--	---------	----------	---------------------	--

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹²

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	SMART –էլեկտրոնային կարողություններով լսարան
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, էլ. գրատախտակ, պրոեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	Windows, MS office: Power Point, Word, Excel, Google, Adobe Reader,

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաշափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կազմի¹³:

¹² Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր),
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁴

13.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

«Սպորտային մանկավարժություն » դասընթացի ստուգարքի հարցաշար

1. «Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտառուսումնական դասընթաց. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները:
2. Սպորտային մանկավարժության գիտական հիմունքները և աղբյուրները:
3. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության առաջցումը և օբյեկտիվ պահանջներն արդի պայմաններում:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ
5. Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները

¹³«Կանաձնորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

¹⁴ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

6. Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը
7. Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները
8. Մարզիչի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը
9. Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը
10. Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը,պրոֆեսիոնալիզմը
11. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:
12. Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և չափորոշիչները:
13. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համայիր մոտեցման խնդիրների իրազործումը անձի ձևավորուման հարցում:
14. Դաստիարակության խնդիրների իրազործման յուրօրինակությունը՝բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
15. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:
16. Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ:
17. Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան:
18. Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ
19. Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում:
20. Ինքնադաստիարակությունն ապահովող՝ պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը, ինքնավերահսկումը:
21. Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը
22. Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը
23. Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրազործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ:
24. Սպորտիայն մանկավարժի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը
25. Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը
26. Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում

27. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը:
28. Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական և սպորտային կոլեկտիվներում:
29. Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում:
30. Սպորտային կոլեկտիվներում նպատականթաղրման գործընթացի առանձնահատկությունները:
31. Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները:
32. Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիկի փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ:
33. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համայիր մոտեցման խնդիրների իրազործումը անձի ձևավորուման հարցում:
34. Դաստիարակության խնդիրների իրազործման յուրօրինակության՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
35. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:

Ա) 1-ին ընթացիկ ընսություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի --հոկտեմբեր-----շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ըստգրկված թեմաները.

1. « Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտառատումնական դասընթաց. օրյեկտը, առարկան և խնդիրները:
2. Սպորտի մանկավարժության գիտական հիմունքները և աղբյուրները:
3. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության առաջացումը և օբյեկտիվ պահանջներն արդի պայմաններում:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ
5. Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները
6. Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը
7. Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները
8. Մարզիչի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը

9. Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը
  10. Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոնալիզմը
  11. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:
  12. Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և չափորոշիչները:
  13. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համային մոտեցման խնդիրների իրազործումը անձի ձևավորուման հարցում:
  14. Դաստիարակության խնդիրների իրազործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
  15. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:
  16. Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը՝ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ:
  17. Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան:
- Ըստգրկված հարցեր.**
1. Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ
  2. Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում:
  3. Ինքնադաստիարակությունն ապահովող՝ պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը, ինքնավերահսկումը:
  4. Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը
  5. Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը
  6. Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրազործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ:
  7. Սպորտիայն մանկավարժի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը
  8. Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը
  9. Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում

10. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը:
11. Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական և սպորտային կոլեկտիվներում:
12. Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում:
13. Սպորտային կոլեկտիվներում նպատականթաղրման գործընթացի առանձնահատկությունները:
14. Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները:
15. Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիկի փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ:
16. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համայիր մոտեցման խնդիրների իրազործումը անձի ձևավորուման հարցում:
17. Դաստիարակության խնդիրների իրազործման յուրօրինակության՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
18. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:

13.4. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

Տեսական գիտելիքները՝ առավելագույնը 20 միավոր,

Մեմինար պարապմունքները՝ առավելագույնը 20 միավոր,

Ինքնուրույն աշխատանքը՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

Հաճախումները՝ առավելագույնը 20 միավոր:

1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

1.1 ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,

1.2 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

---

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

1.3 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

1.4 դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)` առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

1.5 ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

**« Սպորտային մանկավարժություն »
դասընթաց**

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՍԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

**Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ և
ՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐ**

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության_բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՍՀ/Բ-189 __ Սպորտային մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառությա ն տարի / կիսամյակ	4 րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	14	Դասախոսություն	8
			Սեմինար	6
			Լաբորատոր աշխատանք	-
			Գործնական աշխատանք	-
	Ինքնուրույն	74		
Ըստուգման ձևը	ստուգարք	Ըստուգման ձևը	Ըստուգման ձևը	Ըստուգման ձևը
Դասընթացի նպատակը	Բացահայտել սպորտային մանկավարժական օրինաչափությունները, սպորտի մասնագետներին զինել այն գիտելիքներով որոնք անհրաժեշտ են սպորտի պարապմունքներին մանկավարժահոգեբանական խնդիրներ լուծելու համար:			
Դասընթացի վերջնարդյունքնե րը	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության տեսակները, • ուսուցման և դաստիարակության գործընթացի, ֆիզիկական կուլտուրայի ուսուցչի և մարզիչ մանկավարժական վարպետության հետ կապված համապատասխան գիտելիքները և գործնական կարողությունները, • Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները • Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը ուսումնա- 			

	<p>դաստիարակչական գործընթացում,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Սպորտի մանկավարժի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը, • անձի ձևավորման, նրա ազատության, կյանքի ապահովման պատասխանատվության պայմանները, • Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկան • անհատ մարդուն և մարդկանց խմբերի կազմակերպման և կառավարման հոգեբանամանկավարժական միջոցները, մեթոդներն ու ձևերը, • բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության սկզբունքները: <p>Հմտություն.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ձեռք բերած տեսական գիտելիքները՝ խոսքի տիրապետման և հաղորդակցման մշակույթը կիրառել գործնականում, ▪ համեմատել բարձրագույն նվաճումների սպորտի պարապմունքների կառուցման և անցկացման տարբերությունը մասայական սպորտի համեմատությամբ, ▪ սպորտային դաստիարակության ոլորտում որոշել ընդհանուր և կոնկրետ նպատակներն ու խնդիրները, ▪ որոշել և փաստարկված ներկայացնել անձնական վերաբերմունքը մանկավարժության բանավեճային խնդիրներին, կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: <p>Կարողություն.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի հաջողությունների ոլորտում ինֆորմացիայի հավաքման, ընդհանրացման, և օգտագործման մեթոդներին և միջոցներին, ▪ բազմամշակութային միջավայրի պայմաններում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում գործունեության սուբյեկտների հետ շփումներ հաստատելու և փոխգործունեություն ապահովելու ձևերին, հետազոտության մեթոդներին: ▪ ավանդական և ոչավանդական միջոցների, մանկավարժական դաստիարակչական մեթոդներին: ▪ Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությանը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: ▪ Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիկների մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1«Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտառ-սումնական դասընթաց. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: Թեմա 2 Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոնալիզմը Թեմա 3 Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների</p>

	<p>օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ: Թեմա 4 Մարզիչ դաստիարակչական գործունեության համակարգը: Թեմա 5 Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխարարելությունների յուրօրինակությունը: Թեմա 6 Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համայիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորուման հարցում: Թեմա 7 Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում: Վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում: Մարզիչ մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը:Թեմա 8 Հոգեկան վիճակների ինքնակարգավորում:Թեմա 9 Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը Թեմա 10 Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Տեսական գիտելիքները՝ առավելագույնը 20 միավոր, Սեմինար պարապմունքները՝ առավելագույնը 20 միավոր, Ինքնուրույն աշխատանքը՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, Հաճախումները՝ առավելագույնը 20 միավոր:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր- 1. Ямалетдинова Г.А. ,Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие,Екатеринбург, Издательство Уральского университета, 2014,350 с. 2. Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа, 2000,320с. 3. Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986. 4. Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с. 5. В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с.</p> <p>Լրացուցիչ-Բարայան Հ.Ա Դպրոցականների գեղագիտական դաստիարակությունը ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացում, Երևան, Լույս, 1987</p>